

Udskriftsdato: onsdag den 10. juni 2026

KEN nr 9226 af 15/01/2000 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse A-4-00 om kontanthjælp - gensidig forsørgelsespligt - ændring i forholdene

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 200478-99

Ankestyrelsens principafgørelse A-4-00 om kontanthjælp - gensidig forsørgelsespligt - ændring i forholdene

Resume:

Ægtefællen var - uanset om han opholdt sig her i landet eller i udlandet - efter dansk lovgivning forpligtet til at forsørge ansøger, så længe ægteskabet bestod.

Ankestyrelsen henviste til den gensidige forsørgelsespligt, og til, at der ikke var hjemmel til kun at lægge den ene ægtefælles forhold til grund.

Ankestyrelsen fandt endvidere, at flytning fra udlandet til Danmark begrundet i, at ansøger ønskede at føde her i landet, ikke var en ændring af forholdene, som kunne give ret til udbetaling af kontanthjælp. Der var ikke tale om, at hun skulle separeres, og hun levede ikke adskilt fra ægtefællen på grund af uoverensstemmelse.

Love:

Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 707 af 29. september 1998 - § 2, stk. 1 og § 11, stk. 2

Sagsfremstilling:

Ansøger, der var dansk statsborger, havde i 1994 indgået ægteskab med en udenlandsk statsborger. Ægtefællerne udrejste i 1998 til ægtefællens hjemland.

Ansøger kom på ny til Danmark i 1999, hvor hun tog ophold hos sine forældre. Hun søgte efterfølgende om kontanthjælp. Hun oplyste i forbindelse med ansøgningen, at hun var gravid, og at hun ønskede at føde barnet i Danmark. Der var ikke tale om, at hun skulle separeres, og hun levede ikke adskilt fra ægtefællen på grund af uoverensstemmelse.

Ansøger oplyste endvidere, at ægtefællen ikke kunne sende penge ud af sit hjemland, og at hun heller ikke selv havde haft mulighed for at tage penge med ud af landet til sin forsørgelse.

Kommunen gav afslag på ansøgningen om kontanthjælp med henvisning til, at ansøger var gift, og at hendes ægtefælle havde forsørgelsespligt overfor hende.

Kommunen lagde vægt på, at ansøger ikke levede adskilt fra ægtefællen på grund af uoverensstemmelse med senere separation eller skilsmisse.

I klagen til nævnet blev bl.a. anført, at ansøger ikke kunne blive forsørget af ægtefællen, da det var ulovligt at udføre penge af landet. Den gensidige forsørgelsespligt kunne derfor ikke udnyttes. Ansøger mente derfor, at der forelå en social begivenhed, som burde udløse kontanthjælp.

Kommunen kontaktede det pågældende lands ambassade, der oplyste, at der ikke var noget til hinder for at udføre pengebeløb. Det krævedes dog, at man ansøgte derom.

Nævnet tiltrådte kommunens afslag og fandt heller ikke, at ansøger opfyldte betingelserne for at modtage kontanthjælp mod tilbagebetaling.

Nævnet lagde vægt på, at ansøger var gift, og at ægtefællen i forhold til det offentlige havde ansvar for at forsørge hende.

Nævnet lagde til grund, at ansøger havde mulighed for enten at blive forsørgt af sin ægtefælle i dennes hjemland eller at få sendt penge til Danmark til sin forsørgelse.

I klagen til Ankestyrelsen blev det bl.a. anført, at man fra ambassaden havde fået oplyst, at det var yderst svært at få lov til at udføre penge og en meget langsommelig proces.

Ansøger følte sig fanget af en gensidig forsørgelsespligt, som det var nærmest umuligt at gennemføre, men som det sociale system i Danmark henviste til.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om der kunne ydes kontanthjælp til en ansøger, der opholdt sig her i landet, når ægtefællen opholdt sig i udlandet, hvorfra det angiveligt var svært at udføre penge.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke havde ret til udbetaling af kontanthjælp.

Begrundelsen for afgørelsen var, at flytning fra udlandet til Danmark begrundet i, at ansøger ønskede at føde her i landet, ikke var en sådan ændring af forholdene, som kunne give grundlag for udbetaling af kontanthjælp, jf. § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

Ankestyrelsen henviste til, at enhver mand og kvinde i forhold til det offentlige har ansvar for at forsørge sig selv, sin ægtefælle og sine børn under 18 år, jf. § 2, stk. 1 i lov om aktiv socialpolitik.

Der var ikke hjemmel i loven til kun at lægge den ene ægtefælles forhold til grund. Dette gjaldt uanset, om den anden ægtefælle opholdt sig her i landet eller i udlandet.

Ægtefællen var således - uanset at han opholdt sig i udlandet - i henhold til dansk lovgivning forpligtet til at forsørge ansøger, så længe ægteskabet bestod.

Ankestyrelsen tiltrådte således det sociale nævns afgørelse.